

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izjava vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— hr, za inozemstvo 15.20 Lir

EKLUJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje Italije in možnosti značilnosti
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

Računi pri poštnem čekovnem zavodu:
Ljubljana Štev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Limitata attività in Cirenaica

a causa delle perduranti avverse condizioni atmosferiche
Bombe su Malta

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 19 aprile il seguente bollettino di guerra n. 687:

Limitate azioni di pattuglia e di artiglieria in Cirenaica dove le perduranti av-

verse condizioni atmosferiche e grandi tempeste di sabbia hanno pure limitato l'attività dell'aviazione.

Nella scorsa notte le basi aeree di Malta sono state nuovamente attaccate da nostri bombardieri.

Omejene operacije v Cirenaiki

zaradi trajno neugodnih vremenskih prilik — Bombe na Malto

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavljen 19. aprila naslednje 687. vojno poročilo:

Omejeno delovanje patrulj in topništva v Cirenaiki, kjer so stalno neugodni vremenski pogoji in silni peščeni viharji omejili tudi delovanje letalstva.

V pretekli noči so naši bombniki znova napadli letalsko opriščijo na Malto.

Bombardiranje Malte

Rim, 20. aprila. s. O zadnjem letalskem napadu na otok Malto je bilo mogoče iz-

vedeti naslednje podrobnosti:

Mnoga bombe po 2000 kg je eksplodiralo med skladisti streliva in torpedov v La Valletti. Nastalo je veliko razdejanje in zaloge malaške obrambe so se znatno zmanjšale. Več bombe je treščilo tudi na stanicu podmornic v trdnjavni Manoed. Utrošenje je bilo zadevo skladiste pogonskih sredstev v Gziri. Tam je nastal zelo obsežen požar. Oblake dima je bilo mogoče opaziti celo s Sicilije. Na letališču v Luki in Gudi so bila uničena tri angleška letala, med njimi neko torpedno letalo, hudo pa je bil poškodovan neki bombnik.

Proslava praznika dela

Rim, 20. aprila s. Jutri bodo ob prilici praznika dela otvorili pri 61 zveznični postopljivosti 197 centrov za strokovno delavsko izpopolnjevanje in 21 vzgojnih cen-

trov. Pri otvoritvenih manifestacijah bodo fašistično stranko zastopali posebni zastopniki tako v Gorizi Gianni Cumini, v Zari pa Giuseppe Bastianini.

Ducejevo priznanje pokrajinskemu tisku

Rim, 20. aprila. Duce je sprejel predsednika novinske ustanove nacionalnega svetnika Carla Scorzot ter direktorja pokrajinskih dnevnikov, ki pripadajo teji ustanovi med njimi direktorje fiumanskih, poljskih, slovenskih in zarskih listov. Prisoten je bil tudi podstajnik stranke Rovasio, generalni direktor italijanskega tiska Mezzasoma in druge osebnosti. Minister za ljudsko kulturo je opozoril na delo, ki ga je ustanova opravila v prvih dveh letih od njene ustanovitve dalje. Število pokrajinskih listov se je po-

vzpelno na 23. V Dalmaciji sta bila ustanovljena 2, v Atenah 2 in v Parizu 1 list. v Zagrebu pa en tednik. Naklada pokrajinskih dnevnikov se je povzročila za 150.000 izvodov. Zboljšala se je njihova organizacija in oprema. Uredil se je njihov gospodarski položaj. Duce je dal ob tej prilici navodila za nadaljnje delovanje pokrajinskih listov. Pohvalil je te liste in izjavil, da zasledjuje njihovo delovanje z veliko pozornostjo in simpatijo. (Piccolo).

Znatno izboljšanje položaja učiteljev

Izjava prosvetnega ministra o novih ukrepih v prilog ljudskošolskemu učiteljstvu

Milan, 20. aprila. s. Prosvetni minister je dal poseben poročevalcu lista »Popolo d'Italia« nadvse zanimive izjave o novih ukrepih režima v prilog ljudskošolskim učiteljem, ki so bili vključeni v položajno skupino B. Zakon je bil že predložen korporacijski zbornici in senatu v odobritve. Minister Bottai je pojasnil, da se bo na osnovi tega pravni, kakor tudi gospodarski položaj učiteljev bistveno zboljšal. Za italijanske učitelje se bo s tem prenehal položaj, v katerega so jih spravili prejšnji rezimi in spričo, katerega so imeli vse obveznosti državnih funkcionarjev, zato pa nobenih prednosti. Odslej se bodo smatrali za prave državne uradnike z vsem prestižem, ki ga priznava fašistični režim državnim uradnikom in z možnostjo, da v svoji karijeri dosežejo 12. in celo 9. stopnjo v državnih uradniških hierarhijah. Spričo tega bodo mogli tudi kmečki učitelji dosegči najvišjo položajno skupino, ne da bi jih bilo treba premeščati. Odslej bo le za 8 glav-

nih mest, Bologno, Florencio, Genovo, Milan, Neapelj, Palermo, Rim in Turin treba uspešno dovršiti posebne natečaje, da se pridobi namestitev v njih. V vsa druga mesta, med njimi tudi v 18 vseučiliških mest se bodo učitelji lahko premeščali na enostavno prsto. Z gospodarskega vidika prednosti, ki se bodo z novim zakonom priznale učiteljem, ne bodo nič manjše. Doslej so imeli plače kakor uradniki v 13 in 12 položajnih skupinah. Po zakonu bodo napredovali v 12., 11., 10. in 9. skupini. V nekaterih kategorijah bodo poviški znašali po 4000 lir na leto, najmanj pa 600 lir. Vsem učiteljem bo omogočeno dosegči skrajno gornjo položajno skupino v 8 letih službe. Državni proračun se bo na osnovi tega zakona obremenil z 400 milijonov lir, kar je v sedanjih časih nedvomno velika žrtev. Učitelji bodo spričo tega tembolj hvaljeni. Duceju, ker take uredite svojega položaja niso ne zahtevali, ne pričakovali.

Dar družbe Agip

Rim, 20. aprila s. Duce je sprejel nacionačnega svetnika Josipa Cobolli Giglia, predsednika družbe »AGIP«, ki mu je izročil znesek 500.000 lir. Duce je ta dar razdelil takole: za vodovodne naprave po ljudskih stanovanjskih hišah v Maranu Lagunaru v Vidunu 100.000 lir, za novo pralnico v Bazzanu v Bolgjni in dograditev desinfekcijske stanice tamkajšnje bolnišnice 100.000 lir, za gradnjo desinfekcijske stanice v Cosenzi 150.000 lir, za obnovu deželačega zavetnišča v Montebelluni v Trevisu 75.000 lir in za obnovbo deželačega zavetnišča v Castelfranco v Trevisu 75.000 lir.

Bern, 20. aprila. s. Na Kongresu radikalne stranke je včeraj govoril zunanj minister Pilot. Opozoril je na ugodni razvoj odnosov s tujino. Nevrstna politika je izredno težavna, toda zvezni svet si s svojo zunanjim politikom na vse načine prizadeva, da bi bil iskren in trden obenem. Ideja nevrstnosti se je v notranjosti dežela docela afirmirala. Za to je bilo treba mnogo dobro volje vsega prebivalstva. Blizinja bodočnosti pa bo zahtevala še nadaljnji žrtev. Problemi, ki povzročajo vladu največ skrbi, se nanašajo na državno obrambo, na oskrbo prebivalstva in na zaopštitev delavstva.

Politika Švice

Bern, 20. aprila. s. Na Kongresu radikalne stranke je včeraj govoril zunanj minister Pilot. Opozoril je na ugodni razvoj odnosov s tujino. Nevrstna politika je izredno težavna, toda zvezni svet si s svojo zunanjim politikom na vse načine prizadeva, da bi bil iskren in trden obenem. Ideja nevrstnosti se je v notranjosti dežela docela afirmirala. Za to je bilo treba mnogo dobro volje vsega prebivalstva. Blizinja bodočnosti pa bo zahtevala še nadaljnji žrtev. Problemi, ki povzročajo vladu največ skrbi, se nanašajo na državno obrambo, na oskrbo prebivalstva in na zaopštitev delavstva.

General Mihov pri kralju Borisu

Sofija, 20. aprila. s. Kralj Boris je včeraj sprejel novega bolgarskega vojnega ministra generala Mihova. Imel je z njim daljši razgovor.

Ameriški dogovori

Rim, 19. apr. s. Predsednik newyorške borze je izjavil, da bo 30. junija 1943 načrni dogovor 110 milijard dolarjev. Pripomnil je, da se bo dolg, če bi vojna trajala do 1944, dosegel na 200 milijard.

Proslava Hitlerjevega rojstnega dne Velik govor ministra dr. Göbbelsa na slavnostnem zborovanju v Berlinu

Berlin, 20. aprila. s. Snoč so v proslavo Hitlerjevega rojstnega dne privedli v berlinski Filharmoniji svečano zborovanje, na katerem je imel propagandni minister dr. Göbbels govor, ki so ga prenašale vse nemške radijske postaje.

Dr. Göbbels je v svojem govoru vzpostavil Friderika Velikega in Adolfa Hitlerja in je posebej govoril o sedemletni vojni, v kateri je veliki pruski kralj podal ponosen dokaz svojega političnega in vojaškega duha. Enako daje zgodbino tudi danes Hitlerju priliko, da v sedanji delikatni fazi svetovne vojne dokaže svoje velike sposobnosti. Dr. Göbbels je govoril o izredno hudi zimi, ki so jo nemški oboroženi sile zmagovito prestale. Ves nemški narod je bil ob strani Hitlerja. Ni mnogo govoril, ne besedil. Ves nemški narod je instinkтивno čutil, da je Hitler vodil silno borbno na vzhodni fronti in pripravil v dolgih nočeh svoje načrte. Neprestano je bil v glavnem stanu in njegov vpliv je bilo občutiti na zadnjih končnih vseh bojiščih v njegovi vojni. Težina časa samo podaja nov dokaz o njeni veličini. Prav gotovo ne bi nihče od nas hotel živeti v dirugalem času. Hvaležni smo in zvesti Hitlerju, je dejal nemški propagandni minister, ter pozdravljam našega voditelja, s katerim sta fronta v domovini nečistočivo povezani. Nemci vsega sveta so se združili v želji, da bi ostal vedno tak, kakršen je bil in je: Nas Adolf Hitler!

Ko se sedaj, ob 53. rojstnem dnevu Adolfa Hitlerja ves narod zbirka ob zvočnih kuhih, dr. Göbbels dejal, opravlja vse kaj drugačno kakor običajno svečanost. S tem potrjuje svoja častva in svoje prepravljanje na način in v obliki, kakor se to še nikoli nizgodilo. V nekem smislu pomeni to obnovu zvestobe in vere, za kar je bil podan že milijon dokazov v dejanih in v žrtvah. Dr. Göbbels je navdušeno posvečeval nemški duh in nato zaključil: Ni večje sreča za narod, kakor da služi svojemu lastnemu geniju in opravi svojo misijo. Smatramo za častno, da smo lahko deležni te sreče. Težina časa samo podaja nov dokaz o njeni veličini. Prav gotovo ne bi nihče od nas hotel živeti v dirugalem času. Hvaležni smo in zvesti Hitlerju, je dejal nemški propagandni minister, ter pozdravljam našega voditelja, s katerim sta fronta v domovini nečistočivo povezani. Nemci vsega sveta so se združili v želji, da bi ostal vedno tak, kakršen je bil in je: Nas Adolf Hitler!

Berlin, 20. aprila s. O priliku Hitlerjevega rojstnega dne, je maršal Göring izdal na vsega proglašen, se klanja veličini političnega duha Hitlerja, ki v varno roko v času, ki je tako poln dogodkov, vodi usodo svojega naroda. Logika stvari bi bila zahtevala da bi se bili narodi, ki so sedaj proti nam pravi proglašeni, pridružili veliki Nemčiji na skupni fronti za obrambo Evrope pred valjarkom boljševiškega razdeljanja. Nešteteček je Hitler z občudovanja vredno potrebljivost skoval te narode prepričati o tej potrebni. Njegov namen je bil mir. Sovraščvo in zavist slepe klike pa sta rodila vojno. V proglašu maršala Göring naglaša kako je tedaj Nemčija reagirala s silo svojega orodja in kako ji je uspelo prenesti vojno daleč od nemških meja tako na vzhodno kakor na zapad, na sever, kakor na jug. Vojna proti Sovjeti v zvezi, je naglašil se enkrat v svojem proglašu, je vojna za rešitev vse Evrope. Hitler je znan s svojim vojaškim genijem in v vso silo svojega duha dovesti do borbe do odločilne faze. Hitler bo znal z novimi odločitvami dosegči zmago. Domovina pa je zmerom pripravljena slediti njegovim volji. Proglas je zaključuje s poudarkom, da se na ta dan obnavlja prisega vseh Nemcev, da bodo pogumni, da se ne bodo ustrashili nobene žrtve in nobene nevarnosti in da bodo posvetili vse svoje sile končni zmagi in da bodo neomačni prepričani o veličini in moči velikega nemškega imperija v bodočnosti.

nedške in zavezniške oborožene sile na vzhodni fronti si jasno dokazale. V tej vojni je nemški narod prestal najtrše izkušnje. Narod, ki je bil v takih osuščinah zmagovit, ima pravico, da zmagá v vsakem primeru. Ko se sedaj, ob 53. rojstnem dnevu Adolfa Hitlerja ves narod zbirka ob zvočnih kuhih, dr. Göbbels dejal, opravlja vse kaj drugačno kakor običajno svečanost. S tem potrjuje svoja častva in svoje prepravljanje na način in v obliki, kakor se to še nikoli nizgodilo. V nekem smislu pomeni to obnovu zvestobe in vere, za kar je bil podan že milijon dokazov v dejanih in v žrtvah. Dr. Göbbels je navdušeno posvečeval nemški duh in nato zaključil: Ni večje sreča za narod, kakor da služi svojemu lastnemu geniju in opravi svojo misijo. Smatramo za častno, da smo lahko deležni te sreče. Težina časa samo podaja nov dokaz o njeni veličini. Prav gotovo ne bi nihče od nas hotel živeti v dirugalem času. Hvaležni smo in zvesti Hitlerju, je dejal nemški propagandni minister, ter pozdravljam našega voditelja, s katerim sta fronta v domovini nečistočivo povezani. Nemci vsega sveta so se združili v želji, da bi ostal vedno tak, kakršen je bil in je: Nas Adolf Hitler!

Berlin, 20. aprila s. O priliku Hitlerjevega rojstnega dne, je maršal Göring izdal na

Nemško vojno poročilo

Bombardiranje Sevastopolja — Brezuspečni sovjetski napadi — Velike angleške izgube

Gospodarska obnova Besarabije in Bukovine

Bukarešta, 20. aprila s. Maršal Antonescu se je vrnil z obiskom pri rumunskejščinu na doneskem in krimskem bojišču ter z inspekcijskim potovanjem po Besarabiji in Bukovini. Po njegovem povrnitvi v Bukarešto se je sestala vlada. Maršal Antonescu je na seji poročal kako se je v enem letu vojne, ki se je razvijala v najtežjih okoliščinah, disciplina, izvzemanost, oprema in moral vojakov silno dvignila. Govoril je tudi o kmetijskem položaju v osvobojenih pokrajinalah in je izjavil, da je zajamčena izvedba kmetijskega načrta v polni meri in da se

oddelki bojnih letal so napadli v pomerjavi in pomerjavi v letih ali v poškodovanju. Uspešni letalski napadi so bili usmerjeni proti vojni luki v Sevastopolju in priščasnem napravam ob kavkaski obali.

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte so prinesli lastni napadi nadaljnje uspehe. Na posamezni mestih je sovjetski letalski napadi nadaljevali svoje napade in sunke brez uspeha.

Močni oddelki bojnih in strmoglavnih letal so napadali podnevi in pomerjavi vojaške naprave na otoku Malto. V ladjevnicah v La Valletti, v oskrbovalnih napravah, v skladističnih gorivih, torpedov in municijah so povzročili mnogoštevilne bombe, ki so zaledile v polno, najhujše opustošenje. Napadi na letališča v Luci, Halfarju in Calafranu so bili posebno uspešni. Nekaj letal je bilo uničen na tleh ali pa poškodovan.

Oddelki bojnih letal so napadli v poslednjih noči vojaško važno angleško pristaniščo Grimšev. V velikih mlinih in pristaniščih napravah so nastali večji požari in eksplozije.

Po budih angleških izgubah letal, ki so bile javljene v včerajšnjem vojnem poročilu in ki se povečale na 29 sestreljenih letal, niso angleška letala niti podnevi niti ponosni prilete nad nemško ozemlje.

V času od 20. marca do 10. aprila je izgubilo angleško letalstvo 273

Rojstvo Rima —

praznik dela

Ljubljana, 19. aprila

Rojstvo Rima, praznik dela, se bo praznovalo 21. aprila v vsej Ljubljanski pokrajini po Ducejevi besedi: »Praznovati rojstvo Rima pomeni praznovati naš tip civilizacije, pomeni povzgodigovati našo zgodovino in naše plemo, pomeni opreti se trdno na preteklost, da se bomo lahko bolje pognali v bodočnost.«

V mestu bo Zvezni tajnik posnel ob 10. dopolnilu ranjenec v vojaški bolnišnici zavitek z darili Zveze Fašijev, ob 11. pa

bo svečano otvoril Prodajalno kmečkih gospodinj.

Ob 11.30 se bo prosilavil zgodovinski dan v dvorani reportov GILL-a.

Popoldne ob 15. bo imel na sedežu Pokrajinskega Dopolavora Zbor Poveljništva Obmejne straže XI. Armadnega zabora predstavo v čast Oboroženih Sil.

Istega dne bodo hierarhi in fašisti, doloceni po Zveznem tajniku, prosilavili praznike dela v najvažnejših pokrajinskih sredisčih.

Zvezni podtajnik na inspekciji v Črnomlju

Ljubljana, 18. aprila

Po odredbi Zveznega tajnika je Zvezni podtajnik Ernesto Capurso izvršil pregled in spektorata 5. okrožnega pasu v Črnomlju.

Potem ko je obiskal sedež okrožnega in spektorata in krajevnega borbenega fašista, kjer je ugotovil pravilnost in skrb, s katero se opravlja vsakdanje uradno delo, je inspiciral v spremstvu okrožnega inspektora inž. Emilia Cassanega Šolsko prehranjevalno akcijo v Črnomlju in pripadajoče fašistične organizacije, kjer je povsod izrazil svoje zadovoljstvo nad redno opravljenim delom.

Hierarh je stopil nato v stik s krajevnimi vojaškimi oblastmi.

Popoldne je obiskal šolo za kolonijo ciljanov, ki bivajo v črnomelskem okrožju že nad 300 let in je izrazil živahnega zahvalnega okrožnemu inspektoru za lepo in človekoljubno delo.

Vedno v spremstvu tov. Cassanega je Zvezni podtajnik inspiciral borbeno fašiste v Vinici in Metliku ter center PNF v Šentmuču, kjer je obiskal pripadajoče sedeže in se zanimal podrobno o rednem delovanju Šolskih prehranjevalnih akcij.

Zvezni podtajnik, ki je inspiciral tudi Šolsko prehrano v občini Dragatušu, se je vrnil nato v Črnomlje in je izrazil okrožnemu inspektoru za lepo in človekoljubno delo.

Seja upravnega odbora Pokrajinske podporne ustanove

Ljubljana, 18. aprila.

Včeraj ob 18. se je sestal upravni odbor Pokrajinske podporne ustanove.

Ko je predsednik prečital zapiski o prejšnji seji, je podrobno poročal o organizatornem delu, ki je bilo izvršeno v zadnjem dobi. Za tem je poročal o načrtu za finančiranje občinskih odborov in so sprejeti 17 proračunov teh odborov.

Nadalje je informiral navzoče o načinih za ureditev podpornega dela v pokrajini, bodisi s podporami, bodisi z živilskimi in občilnimi boni.

Poročilo je bilo o izvršenem delu, ki obeča čimdalje bolj izboljšano podporno organizacijo v mestu Ljubljani.

Odbor je sklepal nato o nekaterih vprašanjih, ki se tičejo osebja in drugih internih zadev. Navzoči odborniki so spregovorili k raznim obravnavanim točkam.

NEDELJSKI SPORT

Velik uspeh Italije: Italija - Španija 4:0 (0:0)

Pred 50.000 gledalci je italijanska enajstorka zasluženo porazila dobre goste

Ljubljana, 21. aprila

Po uspehu Špancev v Berlinu so vsi mednarodni sportni krogi z velikim zanimanjem prizakovani njihov včerajšnji nastop v Miljanu proti italijanski enajstorici, ki je kakor znano pred štirinajstimi dnevi odpravila Hrvate. Prizakovalo se je, da bo milanska tekma dveh precej enakih enajstoric, tem bolj, ker je nova italijanska postava znatno pomljena. Toda italijanski tehnični komisar Pozzo je proti pričakovanju izvedel v italijanskem moštvu nekaj važnih sprememb, ki so se izkazale zelo uspešne. Iz postave je izpadel Grezar, ki ga je zamenjal na njegovem mestu Campatelli, med tem ko je na Campatellevo mesto v krilski vrsti prisel De Petri. Tako je postava obrambnih vrst bila z izjemo Griffantija v vrtilih ista, kakor v letu, ko si je Italija izvojevala svetovno prvenstvo. V napadu je Piola prevzel vodstvo in ta formacija se je izkazala kot zelo nevarna in prodorna. Italijanska enajstorka je nastopila tako:

Griffanti — Foni, Rava — De Petri, Andreolo, Campatelli — Biavati, Loich, Piola, Mazzola, Ferari II.

Spanci so v glavnem nastopili v enaki postavi, kakor v Berlinu, le vodstvo napada je prevzel Martin. Nastopili so tako:

Martorel — Teruel, Ramon — Gabilondo, German, Mateo — Epi, Alonso, Martín, Campos, Emilin.

Tekmo je sodil nemški sodnik dr. Bauwens, ki sta mu pomagala kot stranska sodnika dva italijanska sodnika. Ker je v Miljanu že dva dni deževalo, je bilo igrišče precej razmehčano, vendar na potek igre ni veliko vplivalo. Na stadionu San Siro se je do začetka zbralo okoli 50.000 gledalcev, med njimi ugledni španski gostje kot tudi voditelji italijanskega sporta in nogometna. Italijansko moštvo je nastopilo v svoji običajni sinji majici, Spanci pa v temno modri z rumenordečimi programi.

Že v prvem polčasu, ki se je končal brez zgoditka, so bili Italijani v premoci. Deloma zaradi svojih pogrešk, deloma zaradi dobre obrambe Špancev, zlasti vratarja Martorela niso mogli svoje premoci uveljaviti. Prva priložnost se je Italijanom ponudila že v 3. minutah, ko je španska obramba zrušila Pioli. Prostti strel pa je šel na mimo vrat ven. V 9. minutah je Campatelli postal najprej Mazzolo, ki je žogo oddal Ferrarisu, ta pa nazaj Pioli, toda njegov strel je Martorel obrnil v kot, ki je ostal neizrabljene. V 13. minutah je Piola predložil Loichu, ta pa Ferrarisu, ki je poslal žogo mimo Martorela v špansko mrežo. Toda sodnik zaradi odsida ni priznal gola. Italijanski napad je stalno v akciji in šele v 18. minutah Španci prvič resnejše napadejo. Emilin je oddal šibek strel na italijanska vrata. Griffanti je z lahkoto branil. Nepochodno zatem napadejo Italijani in Ferrarisov strel je Teruel poslal v kot. Najlepša kombinacija, ki pa ni rodila uspeha, je italijanski napad izvedel v 25. minutah. Žoga je pasirala od Mazzole na krilo Ferrarisu, ta pa jo je lepo podal nazaj v sredo Pioli. Njegov strel je branil Martorel v kot. Odslej so se Španci nekoliko osvobodili pritiska in so večkrat prihajali do italijanskih vrat, toda priborili si niso niti kota. Tudi italijanski napadi so ostali brez uspeha, tako da je prvi polčas minil brez rezultata.

Po odmoru pa je takoj v 1. minutah prišlo do prve odločitve. Žoga je letela od Pioli k Ferrarisu, k Mazzoli, Loichu, zopet nazaj k Mazzoli in Martorel je bil prvič premagal 1:0 za Italijo. Ni se še pogledalo, kdo je italijanec zopet uspešni. Amateo je žogbil žogo, ki se je po polstoli Biavati. Podobil jo je v krasnem stilu po krilu, nato pa lepo predložil v sredo Pioli, ki je posjal

magal Borgonova iz Genove. V kategoriji peresne teže je Lizzona iz Genove premagal Bertolini iz Rom. V srednje teški kategoriji je Longo iz Triesta premagal Vidalija iz Trst. Gallegati iz Rom je premagal Rigamontija iz Torina. V kategoriji srednjih težkih je končno Furlani iz Rom premagal Reschofskega iz Milana.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Kotnikov uspeh na nedeljskem mednarodnem teku v Zagrebu

Na kratko mo že omenili, da je bil preteklo nedeljo v okviru raznovrstnih prireditv v proslavu obletnice Neodvisne Hrvatske Države v Zagrebu tudi tek na 3000 m, ki so ga udeležili znani triatloni: Rogaški Nemci, Madžari in poleg domačo tudi Slovaki. Nemci so poslali na start Syringa, Seidenschnura in Rafla, Madžari Igloja, Kelena, Nemetska, Patačka, Szilagya in Hiresa, Slovaki pa Hlavaty, Slovobo in Hercega. Hrvate je zastopal do: dovršen.

Da bo zadoščeno še Kosezam

Ime te bivše vasi, ki spada zdaj pod Ljubljano, ni nastalo po Koseskem

Ljubljana, 20. aprila.

Pri bežnem pogledu na prestost ljubljanskih četrči smo se v članku o enem najlepših ljubljanskih kotičkov dotaknuli tudi Šiške, rojstnega kraja Valentina Vodnika. Iz Šiške je samo korak v Kosezam in povedali smo, da jih ni opoval Koseski. Slava Kosez sicer zaradi tega ne trpi, toda nekateri so si razlagali to tako, da sta si bila Vodnik in Koseski soseda, zoper drugi, ki dobro poznao kosezino in vse Koseze, so pa bili skoraj razčljeni, da je Koseski začel v ljubljanskem Kosezku, kajti — radi se postavijo s svojim znanjem — Koseski se je rodil v drugih Kosezah. Na srečo pa Koseski pri vsej svoji slavi ni bil takoj slaven mož, kakor n. pr. Krištof Kolumb, da bi nastal prepričan zaradi njegovega rojstnega kraja. V Ljubljani imamo Koseskega ulico, kar je dovolj za slavo tega pesnika, a naj ne bo greh, če se ko spomni na Koseskega tudi ob imenu ljubljanskih Kosez. Ime te bivše vasi, ki zdaj spada pod Ljubljano, seveda ni nastalo po Koseskem, kakor si tudi Ivan Vesel ni nadel svojega pesniškega imena po teh Kosezah.

Morda bo torej koga zanimalo, kako je s Koseskim, Kosezami in kosezino, če mu je izpuhtelo šolsko znanje. Koseski je bil še celo prejšnja desetletja zelo v časteh, saj so njegove pesmi zašle v številne šolske čitanke, zlasti njegov »Oratice«. Le sčasom se je slava kosezine razblinila in Prešeren je bilo vsaj oficielno priznano prvenstvo. Toda Koseskega vseeno niso pozabili mnogi, ki so se moral učiti njegovih pesmi, zato jih je vprav pogrelo, ko se je ta »velikan« znašel nadenino v ljubljanskih Kosezah, ki jih predobro pozna, da bi se jim zdele poetične. Kljub temu pa naj skromno pripomnimo, da so ljubljanske Koseze tudi lepe ter da imajo prav tako svovstven čar kakor nekatere druge naše četrči. Koseski tem Kosezam ni mogel nicesar dati in nicesar vzet.

Ivan Vesel »Koseski« se je rodil v Spodnjih Kosezah v lukovški občini. Morda ste pozabili tudi letnico rojstva: 1798. Rodil

se je torej 40 let pozneje kakor Vodnik, a tudi pod drugim župniškim zvonom (Moravče). Ce veste vse to, pa najbrž ne poznate bolje njegovega življenjepisa. Da bo torej zadoščeno še Kosezemu, ne le Kosezam in pesnikovim čestilcem, naj povemo še to: Ivan Vesel — tedaj pač še ni bil Koseski, temveč kvečjemu Kosečan — je obiskoval gimnazijo v Celju in pozneje licej v Ljubljani, nakar se je posvetil pravnim študijam na Dunaju in potem v Gradcu. L. 1823 je stopil v policijsko službo v Ljubljani kot konceptni praktikant, čez dva leta pa je bil zaposlen v finančni službi v Gorizia. Služboval je tudi v Triestu, kjer je bil l. 1852 upokojen. Kot pesnik ali vsaj verzifikator se je začel uveljavljati l. 1817. Tedaj so začele izhajati njegove pesmi v Laibacher Wochenblatt. Objavljaj je predvsem nemške pesmi. Slovensčino je začel bolj »širokopotezno« mrvvariti pozneje. Tudi v graškem »Der Aufmerksam« je objavil dva nemška soneta. Pozneje je so deloval v Novicah. Mnogo je prevajal iz raznih jezikov. Znano je, da je prevedel tudi del Dantejeve Božanske komedije (»Paklo«). Največ je prevajal iz Schillerja in Chamissa. Vrgel se je pa tudi na Byrona. Slava ga je obdala že v življenju kakor dotlej še nobenega slovenskega kulturnega delavca. Za Koseskim so stali takratni naši kulturni veljaki z Bleiweisom na Čelu in silno pogumen je moral biti, kdor se je tedaj obregnil ob nezasluženo slavo »največjega slovenskega pesnika«. Levstik je razdržal marsikotno krepol na razum Koseskega, kar so mu šteli med nedopustljive grehe. Lepo, »z rokavicami« ga je obdelal Stritar kot estet. Toda kritiko bi delali Ivan Vesel Koseskemu, če bi mu ne priznali vsaj velikih zaslug kot nadnemu buditelju. Koseski je umrl pred 62 leti v Triestu.

Mimogrede naj se omenimo, da leksikon dravskih banovin navaja 4 Koseze: ljubljanske, Koseze v občini Vodice, Spodnje Koseze (rojstni kraj Koseskega), občina Lukovica, in Zgornje Koseze, občina Moravče.

DNEVNE VESTI

— Vojaška svečanost v Zagrebu. V stredo je bila v Zagrebu velika vojaška svečanost. Poglavniki dr. Pavelić je postal šef prvega pehotnega polka hrvatskega domobranstva. Na vojaškem vežbalnišču je bila velika vojaška svečanost, ki so ji prisostvovali nemški poslanik Kasche, nemški general v Zagrebu Gleise-Hörstau in šef italijanske vojaške misije general Oxilia. Poglavniki je imel svečanosti primeren nagovor na vojake, po svečanosti si je pa ogledal taborišče delovne službe.

— Nemške plemenske ovece za Srbijo. Srbsko ministrstvo za kmetijstvo in prehrano je kupilo v Nemčiji za zboljšanje domače ovčjereje 300 Merino-ovac in 100 nemških črnoglavih ovac. Slednje so nazajne Banatu. Te ove se težejo in dajejo tudi boljšo volno kakor ovece drugih pašem. Plemenske ovece dobi Srbija že v maju. Potrebnna denarna sredstva se bodo dobila iz kreditov za organizacijo in propagando za načrtno kmetijstvo.

— Načrtno kmetijstvo v Srbiji. Minila sta že dva meseca, odkar je bil objavljen načrt kmetijske prizvodnje. Minister za kmetijstvo in prehrano je sklical za 27. aprila prvo sejo sveta za načrtno kmetijstvo. Zasedanje bo trajalo tri dni. Na dnevnem redu so poročila poedinčnih resornih načelnikov o dosedanjih ukrepih, o morebitnih težkočah in o pričakovanih uspehlh. Poleg tega se bo sklepal o potrebnih novih ukrepih.

— Hrvatsko radio. Hrvatsko prometno ministrstvo je odredilo, da se smejo v bočne radijski aparatki kupovati in prodajati samo s posebnimi dovoljenjem poštenega ravnateljstva.

— Devizni promet zagrebške borze. Od 16. junija leta, ko je zopet začela posloviti, je poslovilo zagrebška borza v glavnem z dvema devizoma z Berlinom in Rimom. Promet je znašal do 16. aprila letos v nemških markah 2169 milijonov kun, v lirah pa 1050 milijonov, skupaj torej 3219 milijonov kun. Ker je pa znašal celo-kupno promet 3226 milijonov kun odpade na vse druge valute samo 7 milijonov kun.

— Podražitev medu na Hrvatskem. Lani so nabrale čebele na Hrvatskem zlasti pa v Hercegovini zelo malo medu. Zato so cene medu poskocile od 120 na 150 kun/kg.

— Pšenica v vojnem gospodarstvu. Agit poroča iz Rome: Duejeve izjave na ne-dnevnam zasedanju Žitne korporacije kažejo še enkrat na pomen, ki ga Vlada prispisuje vprašanju vojne žitne prizvodnje, posebno pa še proizvodnje pšenice. V okviru prehranjevanja vojske in prebivalstva je pšenica najvažnejši činitelj med vsemi pridelki tako rastlinskoga kakor živalskega izvora. Primerajoči razpoložljive zaloge hrane Italije v kralijah, kakor tudi izhaja iz razprave Barberija, profesorja na Osrednjem statističnem zavodu, pridemo do ugotovitve, da dovojajo v mirnem času italijanskemu prebivalstvu 60 odstotkov potrebnih energij. Le malo manj kot polovico daje pšenica sama. Tudi v sedanjem času to razmerje ni spremenjeno ne v prebivalstvu ne v prehranju vojske. Razumljiv je zato izreden pomen ukrepov Žitne korporacije glede vseh del, ki se tičejo zbirjanja pšenice: od žetve do mláčeve, od oddaje do razdelitve zaradi potrošnje. V najobčutljivejših razdobjih tega postopka, to je pri žetvi in mláčivi, ki ne trpi nobenega odlašanja, bodo pomagali tudi vajaki, večinoma kmečki sinovi.

— Pavijski škof je umrl. V Pavii je umrl mons. I. Girardi, ki je bil škof od leta 1934. Rojen je bil v Padovi leta 1880. Bil je vnet raziskovalce biblične vede.

— 5264 kinogledališč v Italiji. 2759 jih je v lasti zasebnikov, 1102 pripadata Dopolavoru, 73 italijanski mladini, 583 raznim verskim organizacijam ter ustavnim.

— 100 letnico je doživel Regina Menegazzo vd. Marigo. Rojena je bila leta 1842. v Campagni Lupi. Sedaj živi v padovanski pokrajini Starka se natanko spominja vseh dogodkov v teku sto let. S po-

sebnim veseljem se spominja družinskega dogodka pred kakšnim letom, ko je čakala doma svojega 69letnega sina. Ko ga le ni bilo domov, je šla tri kilometre daleč v neko gostilno, kjer ga je našla med tovariški skrbinici. Mamica ga je kar prijela za ušesa, ko da je še fantič, mu jih navila ter ga z ostriim očitkom odpravila domov. Regina Menegazzo je bila ob svoji stolnici deležna pozornosti vseh prebivalcev naselbine Piove di Sacco in tudi številnih daril, sladkarj in drugih dobrat.

— 800 stavbnih delavcev iz raznih pokrajin Italije je odpotovalo v Nemčijo, kjer bodo zaposleni pri 40 stavbnih podjetjih.

— Smrt 103 leta stare Milančanke. V ulici Attendo Sforza v Milani je umrla zasebinka Josipina Pighetti, ki je pred nekaj meseci praznovala svoj 103. rojstni dan. V svojih mladini letih je imela priliko poznati Garibaldija in Mazzinija.

— Čene zgodnjemu krompirju. Službeni list v Romi objavlja ministrsko odredbo, ki se nanaša na izvoz, razdelitev in cene zgodnjemu krompirju. V smislu te odredbe bo cena za 100 kg rumenega dolgega krompirja v aprilu in maju 150 lir, v juniju 130, v juliju 100 lir.

— Težka nezgoda cirkuskega akrobata. Gledalci cirkusa, ki se je ustavil v Cunenu, so bili priča razburljivemu dogodku. 23-letni akrobat Anton Narici iz Vallecrosie je izvajal drzne akrobatske vratolomnosti, kar se nenadno odloči stremne, kjer je bila pritrjena akrobatovala desna noga. Akrobat je priletel na tla in je obležal s počeno lobanjo. Njegovo zdravstveno stanje je zelo resno.

— Karabinjer med pretendenti milionske dediščine. 18. aprila je potekel rok za prijavo domnevnih dedičev večmilijonske dediščine po pok. Carolini Rovatti, ki je bila rojena na Dunaju. Med prijavljencimi iz Mantone, Bologne, Torina itd. je tudi karabinjer Sergij Rovatti, ki je trenutno v službi v Reggiju Emiliji in ki zatrjuje v svoji prijavi, da je bil njegov oče Jeremija sin večkratne milijonarke Caroline Rovatti.

— Češki za proučevanje židovstva. Na

milanski univerzi so bili otvorenji tečaji, na katerih se bodo obravnavala vprašanja, ki se nanašajo na židovstvo. Ob otvoritvi tečajev je postal minister Pavolini izpod budno pozdravno brzjavko.

— Skofovska vest. Skof iz Bagno Reggia Mons. Adechli Albanesi je bil premeščen v Viterbo.

— Tekme za liktorski znak so bile

otvorenje v Bologni. Trajale bodo do 27. Udeležilo se jih bo 1300 oseb. Otvoriti so prisostvovali številni predstavniki oblastev.

— Razkrivana Žida. V skladisču Mi-

gliaucca v Milani je bilo zaprtjenih okoli

100 osmih metrskih stotov toaletnega mila,

ki jih je bil odtegnil prodajci Žid Cesare Graziani da Agrigento sodelovanjem Žida Vittoria Leone. Razen tega sta bila za-

pljenjene še dva metrska stota toaletnega mila pri Josipu Ferariju, ki pa je izpovedal, da je skril blago v dogovoru z Židom Grazianjem. Vsi trije so bili arretirani ter izročeni pristojnemu sodišču.

— Srebrna hrabrostna kolajna je bila

podeljena v podstavitev spomina slednjih al-

pincev, pripadajočih 5. polku: Cesare Ma-

scetti, Nicola Alzani, Alessandro Gadola in Amerigo Gibellia. Vsi štirje so bili rojeni v okolici Coma.

— Poi milijona za revne dijake. V Po-

tenzi Piceni je umrl prof. Mario Filippetti,

ki je zapustil vse svoje imetje, vredno več

ko pol milijona lir, v namene posebne Štu-

dijiske ustanove v prid revnim dijakom, ki

so rojeni v občini Potenza Picena.

— Pofastite slikarice A. Kaufmann.

Po vsej Italiji bo svedčano podaščen spomin

znamenite slikarice Angelike Kaufmann

z 260letnimi živnjega rojstva. Živila je od

1. 1741—1807. Znamenite slikarico, ki je

je bila rojena v Coiri nei Grignion, sta zelo

proslavila Geisser in Klopstock. Izpo-

noljevala se je v slikarski umetnosti v

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16. in 18.15. ob nedeljah in praznikih ob 10.30. 14.30. 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41

Intima ljubljanska drama mladega kiparja v karboni okoliči smrtnega života

Vizija na jezeru

V glavnih vlogah:
Javor Pal — Klar Tolmey — Ellis Simon

KINO UNION • TELEFON 22-21

Film in Hellenje in delovanju vojne mornarice

Bela ladja

KINO SLOGA • TELEFON 27-80

Odljena muzikalna komedija G. V. Aleksandrova

Ves svet se smeje

V glavnih vlogah: Utesov, Orlova in Strelkova.

Firenze, Milanu, Comu in v Romi, potem so se poročila z venezianskim silkarjem Zucchijem. Znane so njene umetnine, ki jih je povzela po Homerjevih motivih.

— Prvi mednarodni sestanek umetnosti in kritikov. V juniju t. l. bo otvoren v Veneziji prvi mednarodni sestanek umetnosti in kritikov. Svoj prihod so napovedali ugledni predstavniki umetnostne kritike obeh svetovnih narodnosti. Sestanek bosta predsedovali venezianski župan Dall' Armi in italijanski akademik Massimo Contepelli, čestni predsednik imenovanega kongresa.

— General E. Garibaldi v avdijencu pri papežu. Papež Pij XII. je sprejel v avdijencu generala Ezia Garibaldija, ki je pred tem prejel v cerkvi zavoda sester blažene F. S. Cabrinij v Romi zakrament krsta in birm. Hkrati je bil pri prvem obhajilu obredje na pravilno počasno obhajil.

— Na polju slave je padel mornariški častnik Sergij Costanzi, doma iz Triesta. Udeležil se je več pomorskih bitk. Bil je od vsega začetka pripadnik fašistične stranke. — V vojaških bolničnicah v Triestu je umrl vojak Mario Ptacek, ki se je bil vrnil z vzhodnega pojasja. Tudi Ptacek, ki je bil star 21 let, je izšel iz vrst fašistične mladine pri S. Giacumu.

— Burja se poslavila. Te dni se je srednje prjetnega pomladanskega vremena pojavit burja, menda k slovesu v letosnji zimski sezoni. Ledeno mzlja sicer ni bila,

Elektrika v poljedelstvu in vrtnarstvu

Električni tok kot gonična sila se v poljedelstvu in vrtnarstvu le počasi uveljavlja — Ogrevanje topnih gred z elektriko

Ljubljana, 20. aprila

Vedno večja uporaba strojev in mehanične sile v vseh proizvodnih panogah karatrizira razvoj novodobnega gospodarstva. Človeška sila se pred uspešnejšo strojno silo umika in znano je, kako globoka socialna trenja v družbenih odnosih vseh dob je povzročilo uveljavljanje strojev v gospodarstvu. Že po naravi bolj prilagodljiva se je strojev in mehanične sile predvsem začela posluževati industriji, ki je z njimi doživela nesluten razvoj. Združena z velikopotezno organizacijo se je industrija začela posluževati vseh epohalnih izumov, čim so bili godni za uvrstitev v proizvajalni postopek.

Stroji v poljedelstvu

Mnogo bolj počasi se so stroji uveljavljali pri obdelovanju zemlje. Je to posledica obstoječih socialnih razmer, ko je v današnjem družbenem ureditvi obdelovanje zemlje prepričeno obratom, ki ne razpolagajo z veliko človeško silo in je njihov donos pretekel, da bi mogli vlagati več v vse za nakup strojev in za izrabljanie vseh fizikalnih in kemičnih izumov. Mnogo je pripomogla temu tudi kmetijska konzervativnost, ki nezaupno gleda na vse novovrstne.

Tako kmetijstvo ni moglo učinkovito tekmovati z industrijo, in to se je kmalu občutilo. Skočila se je temu važnemu "pravnemu" odporom, zadrugami, torej solidarnim, vzamenim delom večjih krajevnih in družbenih skupin. Kljub temu pa je uporaba strojev le počasi napredovala in že danes, ko govorimo s ponosom o naprednem kmetijstvu, smo daleč za idealnimi razmerami, ki bi bile ustvarljive, če bi mogli izrabiti vse napredek sodobnega znanstvenega.

Zgodovina obdelovanja zemlje je stara. Segata v dobo, ko se je komaj začela pisati človeška zgodovina. Prvi človek se je obdelovanju zemlje lotil s palico in dolgo je trajalo preden je napredoval do lepate. Toda ta napredek je bil vekovnega pomena, čeprav je moral se vedno obdelovati zemljo, le s svojo silo. Delo mu tudi takoj napredovalo nagnje, čeprav je pritegnil vso svojo stevilno patriarhalno urejeno družino. Sele ko so bile razmere godne za uporabo živalske sile, je obdelovanje zemlje obenem z izumom prve klice današnjega pluga storilo nov za kulturo zemlje tisočletja odločil korak naprej. Kdo je bil začetnik tega preverata, ni znano. Preveč je to od nas odmaknjeno, da bi nam mogla ostati ohranjena pričevanja.

S plugom je bil izumjen osnovni stroj za obdelovanje zemlje. Noben drugi kmetijski izum ni bil tolikšnega pomena in noben stroj, ki ga sodobni kmet je uporabljal v svojem gospodarstvu, se ne da po važnosti z njim primerjati. Napredek je odstrelj predvsem k uporabi še učinkovitejših vlačnih in gonilnih sil. Od živalske sile se je v novejšem času počasi prehajalo k parni, motorni, vodni in končno tudi električni. Toda razvoj gre zelo počasi in se davno ni zaključen. Neokorno kmetijsko gospodarstvo se mu le s težavo prilagojuje. Stroj v njem še ne zavzemata tista mesta, ki mu bo nedvomno nekoč odkazano. Zdi se, da bo to dosegene sele takrat, ko bo tudi kmečki stan prestal podobno krizo, kakor jo je delavski, ko ga je stroj navidezno rinił iz tovarna na cesto in mu jeman kruh.

Elektrika najprej na meliorirani zemlji

Obdelovanje zemlje je najvažnejše človeško delo. Od njegovega uspeha zavisi naš obstoj. Ce tegu nismo mogli popolnoma domesti, nam je to v današnjih razmerah dovolj očitno. Velja pa ta ugotovitev predvsem za splošnost. Znanstveniki, ki proučujejo vse človeško življenje in gledejo s svojimi duhovnimi očmi globlje, tega niso prezirili niti pre. Mnogo učenih možje bilo že v službi kmetijstva, ko so iskali vse svoje življenje pripomočke, ki bi najdvignili rodnost zemlje in nam pomogli k uspešnejšemu izrabljaju njenih sil.

Pri obdelovanju zemlje se je zadnje čase začela uveljavljati tudi elektrika in zato smo govoriti o elektroagrikulturi. To ni nič čudnega, čuditi bi se moral, ko bi bilo narobe. Električna sila je danes ena najbolj razširjenih pogonskih sil in tudi obdelovanju zemlje more upoštevati služiti. Sicer so strokovnjaki v Nemčiji konec preteklega stoletja zatrivali, da bi mogla elektrika že sama po sebi vplivati na višino pridelka, ko so pa izvedli zadevne poskuse z elektiriziranjem nasadov, se pa te trditve niso uresničile. Malenkosten uspeh ni bil niti zdake zadovoljiv glede na velike stroške.

Uporabljajmo elektriko kot pogonske sile se najprej, najuspešneje in najdoslednejše uveljavilo na novih kmetijah, ki so nastale na melioriranem svetu. Novi naseljenici so bili mnogo manj pod vplivom konzervativne in nezaupne kmetičke miselnosti, dostopenosti za napredek. Elektrika je uspešno nadomestila živalsko silo zlasti v današnjem svetu in poteti, ko bi bila živila s težavo zmogla globok zemeljska dela. Ugodno je zlasti, da se pri tem uporabi največ električnega toka v času, ko v drugih panogah, ki tudi uporabljajo za svoj pogon elektriko, ni začelo največje povračevanje. Uvajanje elektrike v obdelovanje zemlje je pomembno zlasti v sedanjih časih, ker dopušča večji dogon živine na odkupne sejme za ljudsko prehrano. Z elektriko je mogoče kujati manjšemu številu živine izvesti vsa dela, ki so neobhodno potrebna za izboljšanje fizičnega kemičnega svet zemlje odločujočih njeno redovitost.

Znižanje pridelovalnih stroškov

Svede je uporaba elektrike možna le na kmetijah velikega obsega, razpolagočih z značnimi tehničnimi sredstvi. V Italiji deluje tako veliko poslovstvo, ki se pri vseh delih poslužuje električne pogonske sile, v bližini Ferrare. Poslovstvo obsegajo nekaj tisoč hektarov zemlje in izvrsto uspeva. Dosedna uporaba elektrike za vsa dela, ki pridejo na vrsto dnevno ali v določenih letnih časih, zniža tudi pridelovalne stroške, ki bi bili večji, če bi uporabljali traktorje. S traktorji pa je sedaj, ko je na razpolago le manjša kolica pogonskih goriv, še posebna težava.

Uporaba elektrike se ne omejuje samo na obdelovanje zemlje. Elektrika žene razen setvenih, žetvenih tudi razne stroje za obdelovanje zemlje, kot so primer matljinice, slamoreznice, sušilnice, črpalki in podobno.

Ogrevanje topnih gred z elektriko

Zanimiva in poučna je uporaba elektrika v vrtnarstvu. Mislimo pri tem predvsem na tople grede, ki so konec zime velike koristi za pospešitev pridelkov. Električno ogrevanje topnih gred ni novo, čeprav je pri nas le malo znano. Zelo je razširjeno po Skandinaviji, Angliji, na Danskem, v Nemčiji in v Ameriki. Kjer je na razpolago električni tok po nizkih cenah, je uporaba elektrike v topnih gredah nedvomno priporočljiva. Posebno pa je se priporočljiva za gojitev rastlin.

Na razpolago gredah, ki jih uporabljamo pri nas, je vir toplove konjski gnoj. Če pa na nej poslužimo v tople grede elektriko, gnoja ne potrebujemo in ga zato moremo koristnejše uporabiti za druge namene. Za električno ogrevanje napeljemo v tople grede primerno zaščitene električne kabele po dolgem in po čez v globini do 25 cm. Toplo gredo moramo pripraviti v ta namen na poseben način. Dno tople grede in steve prevlečemo s plastjo žlindre ali druge neprevodne in isolirne snovi, ki služi razen tega za drenazo. Na plast žlindre raztegnemo 10 cm visoko plast peska, v katero zakopljemo električni kabel, tako da je med posameznimi vodi 10 do 20 in največ 30 do 35 cm razdalje. Umestno je tudi takoj nad kablom nasuti plast barvane zemlje, ki nam pri kasnejšem obdelovanju služi kot znamenje, kje so kable. Vrh tega se nasuča 20 do 30 cm visoka plast vrtne zemlje za semena in nasade.

Gretje se običajno izvaja samo počasi, ker podnevi zemlja obdrži toplo, obenem pa so tudi stroški manjši. Da dvignemo toplo 5 cm globoko. Ugodnejši učinki so doseženi, če istočasno ogrevamo tudi vso okolico, kar je možno, če delamo v kleti ali pa pod steklom. V ta namen pritrdimo nekaj kablov na notranjene proste stene toplove grede.

Uporaba elektrike za ogrevanje topnih gred ima več važnih prednosti. Predvsem znatno pospeši cimljenje semena in rast mladih rastlin in je zaradi tega mogoče dosegati v istem razdobju večje število kulturn. Toplo gredo ni potrebno pripravljati za vsako setev znova. Končno pa ni za spregledati tudi ugotovitev strokovnjakov, da je v električno ogrevanih topnih gredah umirljivost rastlin zelo majhna in znašala je približno 0.5%, med tem ko je ta odstotek v topnih gredah 20 do 45%. Električno ogrevanje tople grede vsebujejo manj vlag in se v njih razvija manj bolezni. Rastline rasejo bolj čvrsto in bujno ter lažje prenesejo krizo presaditve.

Lokalna anestezija je stara šele petdeset let

Ob 20 letnici smrti nemškega zdravnika dr. Karla Ludwig Schleicha

V neštetih primerih igra lokalna anestezija ali krajevno omravnje pri lahkih in težkih operacijah važno vlogo. Strah pred polno narkozo je premagan. Ta metoda je staro še 50 let in konj 40 let je minilo odkar se splošno uporablja. Odkril jo je nemški zdravnik v pesnik Karel Ludwig Schleich, ki je umrl pred 20 leti.

Dr. Karel Ludwig Schleich, mlad tempamentalni zdravnik in pesnik, znan in priljubljen enako v zdravniških kakor literarnih krogih, zaradi svojega simpatičnega značaja je presentil berlinski kongres kirurgov z važnim podkrijetjem. Odkril je bil nov način omravnja, ki se mu je zdej praktskejši in za mnoge primere uporabejši od narkoze, ki so se je ljudje večinoma srečali, in ki se je boje še zdaj. Dr. Schleich je dajal bolnikom injekcije v bližini operacijskega posega in je omravnil živce tako, da operacija bolniku ni povzročila nobenih bolečin. To so bili prvi začetki.

Augsta Strindberga je zahajal med berlinske umetnike. Rad je sedej v kramial' v družbi Hamsuna, Behmela, Otto Ericha Hartlebena in drugih velikih mislecev. To so mu stanovski tovariši večkrat zamerili. Umrl je v marcu 1922 v Waarowu. Za njim so žalovali zdravniki, raziskovalci, umetniki in prijatelji, zlasti pa hvaležni bolniki.

Mastni Rotschildovi „zaslužki“

Na seji mestnega dobrodelnega oibora v londonskem preimenu Croydon je predložil oiborni protest, ko so člani zvedeli, da je ministrstvo narodnega zdravja sklenilo z Jamesom Rotschildom pogodbo, po kateri mu bo placevalo za del gradu v Buckinghamskem letno najemno 1700 funtov. V debati se je ugotovilo, da je prejemal slovečki življeni magnat prvotno od evakuacijskih oblasti 1300 funtov najemne. To je doalo občinskemu svetniku Coochu pobudo za opazko, da je prinesla nova pogodba Rotschildu še 400 funtov dobička

polnoči naprej. Stvar je silno važna. Nikar ne pozabite. Roy Torridon.

Marija je zložila list, ga spravila nazaj in ga znova zlepila. Ko je odpiral vrata, se je najprej prepričala, da ni v predobjodu nikogar, nato pa po prstih stekla na vrh...

Nebo je bilo čisto kakor kristal in morje se je bleščalo ob desni strani ceste, ko je Roy Torridon za volanom svojega Buicka drevil vzdolž Moyenne Corniche.

Po odhodu iz »Soleil et Ombre« se je bil ustavljal na pošti in našel tam pismo od Beaureiera, ki ga je prosil, naj se oglasi v Marseillu, kakor hitro bo utegnil, da pove, ali je skrinjica z zdravniškimi instrumenti, ki so jo našli pri nekem arretiranem skrivaču ukradenega blaga, njegova last.

To pismo pa ni bilo tisto, na kar je mislil Roy, ko se je vračal v vilu. Brookbyjevo vneto prigovaranje, naj vzame Jožef, je pomenilo, da je tudi Lionel zločinec, da je bil Jožef njegov pajdaš in da se je hotel Lionel poslužiti Jožefu, da bi mu ukradel bisere. Ce je bil Brookby zločinec in je Marija vedela, da je, in je Brookby vedel, da Marija ve, tedaj je Roy razumel, zakaj stric sovraži nečakinjo. A zakaj je Marija, ako ve, kar ve, ostala pri Lionelu, tega Roy ni mogel doumeti. Ni mu šlo v glavo, kaj bi se utegnil skrivali za tajnim snidnjem, ki ga je imela z neznanim avtomobilistom.

Toda mladenčko vedenje nasproti njemu je postalno Royu razumljivo; mislila je, da zalezuh Lio-

nela. čeprav je že milijonar. Sklenjeno je bilo predlagati vladu, naj določi komisijo, ki bo pregledala vsa dosedanja plačila Rotschildu.

Celo mesto žaluje za orлом

Svojevrsten dogodek vzbuja po vsem svetu zanimanje za mesto Buzau v Rumuniji. Posebno kolodovrskega poslopja v Buzau je bil velik orel, ki je živel že več kot 10 let na stolpu poslopja. Tukaj je imel orel svoje gnezdo. Meščanom se je tako priljubil, da so zelo skrbeli za njegovo prehrano. Tudi kuhanji železniških jedilnih

voz, ki so postajali na kolojoru v Buzau, so zmerom imeli kaj pripravljenega za velikega orla, ki je bil že kar udomačen in ki se je zgodil nekaj, kar je meščane Buzazu silno razčastilo. V železniškem jedilnem vozu je sedel potnik, ki ni bil potuden o tej posebnosti in ki se je ob pribljajnju velikega orla tako vzemiril, da je segel po samokresu in s štirimi strelami ustrelil orla, ki se ga ljudje tako ljubili. Sedaj so vsi v globoki žalosti, običajki so se v žalne oblike. Od oblastva zahtevajo, da strogo kaznuje tuja, ki jim je ustrelil orla-ljubljence.

Björn Björnson umrl

Björn Björnson na grobu svojega očeta

Björn Björnson, najstarejši sin znanega norveškega pesnika Björnsona, je umrl v Osli, star 85 let. Pokojni je bil ustanovitelj in prvi ravnatelj norveškega narodnega gledališča, ki je v znaku žalovanja, odpovedalo predstavo. Björn Björnson je bil rojen 15. novembra 1857. v Oslo in leta 1880, je prvič nastopal kot gledališki igralec. Od leta 1885. je bil v norveškem gledališču in kulturnem življenu na vodilnem mestu. Napisal je tudi več dram.

Mladji Björnson je študiral najprej glasbo, pa ga je že v zgodnjih mladosti bolj zanimalo gledališče. Svojo gledališko kari-

ro je začel na Meiningerjevem nemškem gledališkem odrusu. Pozneje je prišel kot gledališki igralec v Oslo, kjer so se pokazale njegove velike sposobnosti tako da je postal ravnatelj leta 1899. otvorenje Narodnega gledališča. Kar je bil njegov oče za književnost, je bil njegov sin za gledališče Norveške. Med prvo svetovno vojno je bil Björnson v Nemčiji, potem je pa prišel z enkrat kot gledališki ravnatelj v Oslo. Na končno si je izbral za svojo drugo domovino Monakovo. V njegovih dramatičnih delih prihaja do izraza njegova pristojnost, njegova hrabrost, njegova živahnina.

solistica nastopata Erich Röhn in komorna pevka Viorica Ursuleac.

Najdaljša televizijska progna

Televizijska služba med Tokio in Buenos Airesom je bila otvorena začetkom aprila. Za poskušajno so začeli prenemati slike na teji najdaljši televizijski program na svetu že v januarju. Poskušaj so se te dni uspešno zaključili. Program je dolga 18.000 km. Pred izbruhom vojne na Daljnem vzhodu je imela Japonska televizijske zvezze z Berlinom, Londonom in San Franciscom. Zdaj je zamenjava slike samo še v Nemčiji.

Dve žetvi v Traciji

V Traciji so jeseni dobro obdelali in zasejali polja. Na jesensko setev so polagali veliko važnost za to, ker se prične žetev v Traciji zgodaj, tako da je možna v ugodnih vremenskih prilikah še druga žetev. Storjeno je bilo vse, da bo imela Tracija letos dve žetvi. Čim bosta pospravljena pšenica in ječmen začeno sejeti köruto ter saditi tobak. Poseben komisar bo nadzoroval drugo setev in žetev.

Jasen mijljaj

Markis Beaumont, na dvoru Ludvik XI. XVI. po svoji skoposti znani plemič, je rad vzel svoje prijatelje in znance na obed, najbrž zato, ker je vedel,